

III AUa 420/19, Podstawą do powstania obowiązku ubezpieczeń w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności. Dowód na zarobkową działalność gospodarczą. Świadczenie przez lekarza dentystę usług stomatologicznych jako forma prowadzenia działalności gospodarczej. - Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

LEX nr 2781360

Wyrok

Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

z dnia 30 sierpnia 2019 r.

III AUa 420/19

Podstawą do powstania obowiązku ubezpieczeń w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności. Dowód na zarobkową działalność gospodarczą. Świadczenie przez lekarza dentystę usług stomatologicznych jako forma prowadzenia działalności gospodarczej.

TEZA aktualna

Podstawą do powstania obowiązku ubezpieczeń na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 13 pkt 4 u.s.u.s. jest faktyczny wykonywanie działalności pozarolniczej, w tym gospodarczej, co oznacza, że wykonywanie tej działalności to rzeczywista działalność zarobkowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Prowadzenie działalności gospodarczej stanowi tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, o ile faktycznie osoba ubezpieczona wykonuje tę działalność, choć stopień natężenia jej aktywności może być różny. Aby można było o mówić działalności gospodarczej, muszą zostać spełnione kumulatywnie wszystkie przesłanki, a mianowicie: zarobkowy charakter prowadzonej działalności, zorganizowany charakter, ciągłość wykonywania działalności. Przesłankę zarobkowego charakteru działalności zostanie spełniona wtedy, gdy jej prowadzenie przynosi rzeczywisty zysk, ale należy również uznać sytuację, gdy pomimo jego nieosiągnięcia, przedsiębiorca nastawiony był na uzyskanie dochodu (zdarzyć się bowiem może, iż pomimo usilnych starań firma przyniosła w danym okresie straty).

TEZA aktualna

O zarobkowej działalności świadczy udział danego podmiotu w obrocie gospodarczym i wykonywanie wieloczynności będących konsekwencją tego udziału. Zorganizowany charakter działalności gospodarczej oznacza wpisanie obranego rodzaju działalności w formalne ramy organizacyjne, które zasadniczo oznaczają: ustanowienie określonej formy prawnej, utworzenie siedziby, zorganizowanie biura bądź innych pomieszczeń do prowadzenia działalności, zatrudnianie pracowników i ustanowienie wewnętrznych uregulowań prawnych. Z kolei ciągłość wykonywania działalności wskazuje, że wykonywanie działalności nie może mieć charakteru incydentalnego, od przypadku do przypadku ani tym bardziej jednorazowego. Cel zadaniowy związany z prowadzeniem przedsiębiorstwa i jego utrzymaniem, wytyczony przez osobę podejmującą działalność, musi więc zakładać nastawienie na trwanie działalności w dłuższym przedziale czasowym. Samo dokonanie wpisu w ewidencji działalności gospodarczej oraz sporządzenie dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych do ZUS nie determinuje faktu prowadzenia działalności gospodarczej w rozumieniu ustawowym. Są to owszem wyznaczniki działalności, które pozwalają na przyjęcie domniemania, że działalność jest faktycznie prowadzona. Niemniej domniemanie może być obalone w sytuacji, gdy działalność nie spełnia kryteriów legalnej definicji.

TEZA aktualna

Świadczenie przez lekarza dentystę usług stomatologicznych w ramach jednej z praktyk wymienionych w art. 5 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy o działalności leczniczej, jest formą prowadzenia działalności gospodarczej. Jest to bez wątpienia usługowa działalność zawodowa prowadzona w sposób ciągły i zorganizowany, której celem jest

uzyskiwanie dochodu (wynagrodzenia) z tytułu działalności zakładu leczniczego, a zatem spełniająca wszystkie warunki definicji ustawowej działalności gospodarczej unormowanej w art. 2 u.s.d.g. oraz w art. 3 ustawy z 2018 - Prawo przedsiębiorców.

UZASADNIENIE

Skład orzekający

Przewodniczący: Sędzia SA Barbara Orechwa-Zawadzka (spr.).

Sędziowie SA: Dorota Elżbieta Zarzecka, Sławomir Bagiński.

Sentencja

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 sierpnia 2019 r. w B. sprawy z odwołania D. W. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. o ustalenie obowiązku ubezpieczenia na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30 maja 2019 r. sygn. akt V U 495/18

I. oddała apelację,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na rzecz D. W. 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Uzasadnienie faktyczne

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z 27 marca 2018 r., wydaną na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 68 ust. 1 lit. a Ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778 z późn. zm.), stwierdził, że D. W. jako osoba prowadząca działalność gospodarczą od 24 października 2017 r. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Organ rentowy wskazał, że czynności wykonywane przez D. W. miały charakter czynności wykonywanych w ramach umowy o świadczenie usług, a nie w ramach działalności gospodarczej. Zgłoszona w organie ewidencyjnym działalność nie wykazuje cech, które pozwalałyby przyjąć, że ubezpieczony prowadzi ją w sposób zorganizowany i ciągły z ukierunkowaniem na osiągnięcie zysków.

D. W. złożył odwołanie od tej decyzji. Wniósł o zmianę decyzji ZUS z 27 marca 2018 r. poprzez stwierdzenie, że od 24 października 2017 r. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnym, rentowym i wypadkowym oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział B. wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z 30 maja 2019 r. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że D. W. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu oraz dobrowolnie chorobowemu od 24 października 2017 r. Sąd zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na rzecz D. W. 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, a w pozostałym zakresie oddalił wniosek o zwrot kosztów procesu. Ponadto Sąd ustalił, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, że od 1 października 2016 r. do 30 listopada 2016 r. D. W. pracował w (...) w B. na stanowisku lekarza dentystry - stażysty w celu odbycia stażu podyplomowego. Następnie od 1 grudnia 2016 r. do 30 września 2017 r. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) Przychodnia (...) na stanowisku lekarza dentystry-stażysty. 11 października 2017 r., na mocy uchwały Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w B., uzyskał prawo wykonywania zawodu lekarza. 24 października 2017 r. rozpoczął wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie dentystrycznej praktyki lekarskiej. 26 października 2017 r. odwołujący zawarł, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, z (...) Centrum Medyczne (...) w B. umowę na czas nieokreślony na wykonywanie świadczeń zdrowotnych. Z tytułu wykonywania umowy D. W. przysługiwało wynagrodzenie, które wynosiło 40% wartości wykonanych usług. Na podstawie umowy wykonawca świadczenia zdrowotne wykonywał przy użyciu aparatury, sprzętu medycznego, środków farmaceutycznych, środków opatrunkowych i innych o przeznaczeniu medycznym udostępnionych przez zamawiającego. Odwołujący wystawił dwie faktury za wykonane usługi stomatologiczne: nr 1/17 z 31 października 2017 r. na kwotę 2 114 zł oraz nr (...) z 30 listopada 2017 r. na kwotę 2 337 zł. W związku z zarejestrowaniem działalności gospodarczej D. W. zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń

emerytalnego, rentowego i wypadkowego oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego i obowiązkowego zdrowotnego. W złożonych deklaracjach rozliczeniowych za październik 2017 r. jako podstawę wymiaru składek zadeklarował kwotę 2 750,32 zł, za listopad 2017 r. kwotę 10 657,50 zł, a za grudzień 2017 r. kwotę 1 031,37 zł. W okresie od 4 grudnia 2017 r. do 16 kwietnia 2018 r. korzystał ze zwolnienia lekarskiego, w związku z czym wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przyznanie zasiłku chorobowego za ten okres.

19 lutego 2019 r. D. W. zawarł, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, z L. C. (1) umowę zlecenia na czas nieokreślony na świadczenie usług stomatologicznych. Odwołujący wystawił faktury: nr (...) z 28 lutego 2019 r. na kwotę 6 000 zł, nr (...) z 31 marca 2019 r. na kwotę 15 487 zł, nr (...) z 19 kwietnia 2019 r. na kwotę 8 300 zł za wykonane usługi stomatologiczne.

Oceniając zasadność odwołania, Sąd Okręgowy odwołał się do art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1 oraz art. 8 ust. 6 pkt 1 i art. 13 pkt 4 Ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300 z późn. zm.). Wskazał, że zgodnie z art. 18 ust. 8 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe osób prowadzących działalność gospodarczą i osób współpracujących z nimi stanowi zadeklarowana kwota nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe tych osób nie może przekraczać miesięcznie 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale. Następnie Sąd stwierdził, że zadeklarowana przez D. W. podstawa wymiaru składek za okres od stycznia do października 2017 r. była wyższa niż osiągnięty przez niego dochód z prowadzonej działalności gospodarczej. Powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego, zawarte w uchwale 7 sędziów z 21 kwietnia 2010 r. (II UZP 1/10), Sąd wskazał, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest uprawniony do kwestionowania kwoty zadeklarowanej przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli mieści się ona w granicach określonych Ustawą z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych nie jest czynnością prawną. Ma ono charakter kształtujący, gdyż organ rentowy nie może odmówić jego przyjęcia. Osoba prowadząca działalność może zadeklarować dowolną podstawę w granicach określonych przez ustawę. Ingerencja w tę sferę jakiegokolwiek innego podmiotu jest niedopuszczalna, chyba że ma wyraźne umocowanie w przepisach. Wymiarzenie składek polega na ustaleniu ich wysokości. Problem nieekwiwalentności świadczeń z ubezpieczenia chorobowego do długości opłacania składek nie daje prawa ZUS do weryfikacji deklarowanej kwoty jako zmierzającej do osiągnięcia "zawyżonych świadczeń z ubezpieczenia społecznego".

Sąd wskazał, że ustawodawca wiąże powstanie obowiązku ubezpieczenia społecznego nie z samym faktem spełnienia formalnych wymogów uprawniających do prowadzenia pozarolniczej działalności, a z momentem faktycznego jej wykonywania. Istotnym z punktu widzenia ubezpieczeń społecznych jest więc dopiero moment podjęcia faktycznych czynności związanych z wykonywaniem danej działalności. Będą to czynności składające się na przedmiot prowadzonej działalności, jak też czynności mające prowadzić do osiągnięcia celu tej działalności. Sąd Najwyższy w wyroku z 25 listopada 2005 r. (I UK 80/05) stwierdził, że w ocenie, czy zostały podjęte czynności zmierzające bezpośrednio do rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej, należy uwzględnić wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar (wolę) osoby prowadzącej działalność gospodarczą. Zamiar ten przejawia się w podejmowaniu czynności pozostających w ścisłym związku z działalnością, polegających np. na poszukiwaniu klientów, zamieszczaniu ogłoszeń w prasie czy załatwianiu spraw urzędowych. Czynności te, określane są jako przygotowawcze, zmierzają bowiem do stworzenia właściwych warunków do wykonywania działalności. W wyroku z 18 października 2011 r. (II UK 51/11) Sąd Najwyższy stwierdził, że podjęcie czynności zmierzających bezpośrednio do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej stanowi już o jej wykonywaniu.

Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art. 2 Ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórczą, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalni ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Sąd Najwyższy w uchwale z 6 grudnia 1991 r. (III CZP 117/91) wskazał specyficzne cechy działalności gospodarczej, tj.:

- a) zawodowy, a więc stały charakter,
- b) związaną z nią powtarzalność podejmowanych działań,
- c) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania,
- d) uczestnictwo w obrocie gospodarczym.

Ocena, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, należy do sfery ustaleń faktycznych, a istnienie wpisu w ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże wpis ten prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła

zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana, jako prowadząca taką działalność (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 29 stycznia 2013 r., III AUa 802/12).

Sąd Okręgowy uznał, że odwołujący rzeczywiście prowadził działalność gospodarczą. Odwołujący podjął czynności zmierzające do formalnego zarejestrowania działalności, zawarł umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, poniósł wydatki na zakup materiałów medycznych z przeznaczeniem na cel prowadzonej działalności gospodarczej, zawarł umowę na wykonywanie świadczeń zdrowotnych, wystawił fakturę VAT z tytułu świadczonych usług. Potwierdzili to również przesłuchani w sprawie świadkowie na okoliczność czynności wykonywanych przez odwołującego w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Świadczyli L. C. (2) i B. Z. (1) potwierdzili okoliczności dotyczące nawiązania współpracy z odwołującym na podstawie umów cywilnoprawnych. Z ich zeznań wynikało, że odwołujący w ich gabinetach pracował jako stomatolog i rzeczywiście wykonywał usługi dentystyczne za odpowiednim wynagrodzeniem. Standardem jest, że stomatolodzy w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawierają umowy cywilnoprawne. Podobne zeznania złożył świadek P. K.

Przesłuchany w charakterze strony D. W. zeznał, że rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej, ponieważ w dzisiejszych czasach rynek w zawodzie lekarza stomatologa uniemożliwia zatrudnienie bez założenia działalności gospodarczej. W innym wypadku nie mógłby rozpocząć kariery jako stomatolog. Po wystawieniu pierwszej faktury za 5-6 dni pracy na kwotę ponad 2 000 zł wiedział, że jego działalność będzie przynosić wysokie dochody. Do pracy przychodził zgodnie z harmonogramem, tak jak byli zapisani pacjenci.

Sąd uznał zeznania świadków i odwołującego za wiarygodne, obiektywne, spójne, pozostające w logicznym związku z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Lekarze, jako osoby wykonujące wolny zawód, z reguły decydują się na założenie własnej działalności gospodarczej, co daje im większą swobodę działania, a także jest bardziej opłacalne finansowo. Tak też uczynił D. W.

Sąd stwierdził, że odwołujący posiada wszelkie uprawnienia do wykonywania zawodu dentysty, w tym uzyskał wymagane przez prawo wpisy do rejestru działalności regulowanej, podejmował działania spełniające przesłanki działalności gospodarczej. W ocenie Sądu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie pozwalał na ustalenie, że D. W. faktycznie prowadził działalność gospodarczą. Jego działanie było stałe, nieamatorskie, fachowe oraz zorganizowane. Odwołujący miał zamiar pracować jako stomatolog w ramach działalności gospodarczej. Na skutek niespodziewanych schorzeń kręgosłupa zmuszony był czasowo zaprzestać świadczenia usług, jednak nie zawiesił działalności. Odwołujący nie mógł przewidzieć tych schorzeń w październiku 2017 r., czyli w czasie, w którym zakładał własną działalność. Świadczyło to o tym, że diagnoza dotycząca choroby została postawiona po zadeklarowaniu składek.

Sąd wskazał, że działalność lecznicza może być prowadzona w formie najprostszej, czyli jako jednoosobowa działalność gospodarcza. Poza tym lekarze i pielęgniarki mają także dodatkowe możliwości do wyboru - ich pełną listę wskazuje art. 5 ust. 2 Ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 z późn. zm.). Tym samym Zakład Ubezpieczeń Społecznych niezasadnie przyjął, że D. W. nie prowadził działalności gospodarczej i nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej. Sąd nie zgodził się ze stanowiskiem organu rentowego, że sąd jest uprawniony do weryfikacji zadeklarowanej podstawy wymiaru składek. Stosownie do art. 321 § 1 k.p.c. sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem ani zasądzać ponad żądanie. Przepis ten wyraża kardynalną zasadę wyrokowania dotyczącą przedmiotu orzekania, według której sąd związany jest żądaniem zgłoszonym przez powoda w powództwie (ne eat iudex ultra petita partium), a więc nie może wbrew żądaniu pozwu zasądzić czegoś jakościowo innego albo w większym rozmiarze lub uwzględnić powództwo na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 października 2010 r., III UK 20/10).

Z ukształtowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego i poglądów doktryny wynika jednoznacznie, że odwołanie od decyzji organu rentowego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych pełni rolę pozwu i wszczyna postępowanie sądowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego: z 19 czerwca 1998 r., II UK 105/98; z 26 września 2005 r., II UZ 52/05). Przeniesienie sprawy na drogę sądową przez wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego ogranicza się do okoliczności uwzględnionych w decyzji, a między stronami spornych; poza tymi okolicznościami spór sądowy nie może zaistnieć (por. wyrok Sądu Najwyższego z 13 maja 1999 r., II UZ 52/99). Kontrolna rola sądu musi korespondować z zakresem rozstrzygnięcia dokonanego w decyzji administracyjnej, zgodnie bowiem z systemem orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych w postępowaniu wywołanym odwołaniem do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji (art. 477¹⁴ § 2 i art. 477^{14a} k.p.c.) w granicach jej treści i przedmiotu (por. wyrok Sądu Najwyższego z 23 kwietnia 2010 r., II UK 309/09).

Sąd zaznaczył, że przedmiotem sporu w sprawie o ustalenie podlegania ubezpieczeniu społecznemu jest istnienie lub nieistnienie tytułu ubezpieczenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 23 września 2014 r., III AU 354/14). Sąd nie może wypowiadać się w kwestii wysokości podstawy wymiaru składki, gdy decyzja organu rentowego nie zawiera rozstrzygnięcia w tym przedmiocie (por. wyrok Sądu Najwyższego z 14 maja 2013 r., I UK 611/12; wyrok Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., I UK 452/14). Ponadto organ ubezpieczeń społecznych nie jest uprawniony do kwestionowania kwoty zadeklarowanej przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność jako podstawa wymiaru składek, jeżeli mieści się ona w granicach ustawowo określonych (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2010 r., II UZP 1/10).

Z tych względów Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., a o kosztach - zgodnie z art. 98 i art. 99 k.p.c. w zw. § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265). Sąd oddalił wniosek o zwrot kosztów dojazdu nieprofesjonalnego pełnomocnika odwołującego na podstawie art. 109 § 2 k.p.c. Odwołującego w sprawie reprezentowało dwóch profesjonalnych pełnomocników. Zdaniem Sądu ustanowienie kolejnego nieprofesjonalnego pełnomocnika nie było niezbędne. Strona przegrywająca zobowiązana jest do zwrotu przeciwnikowi procesowemu tylko tych poniesionych faktycznie kosztów procesu, które były niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.

Sąd Okręgowy przyjął, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji na podstawie art. 118 ust. 1a Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym przez odwołującego nastąpiło na podstawie dowodów przeprowadzonych w trakcie postępowania sądowego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. złożył apelację od wyroku Sądu Okręgowego. Zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 6 ust. 1 pkt 5, 11 ust. 2, art. 12 ust. 1 w związku z art. 13 pkt 4 Ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1778) poprzez przyjęcie, że w okolicznościach niniejszej sprawy doszło 26 października 2017 r. do faktycznego rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej skutkującego objęciem ww. obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznym oraz dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej;
2. sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego materiału w sprawie poprzez przyjęcie, że D. W. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od 26 października 2017 r.;
3. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 k.p.c. poprzez przeprowadzenie dowolnej w miejsce swobodnej oceny dowodów i uznanie, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala przyjąć, iż odwołujący podjął prowadził działalność gospodarczą od 26 października 2017 r.;
4. brak orzeczenia o podleganiu obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od 24 października 2017 r. do 25 października 2017 r.

Wskazując na te zarzuty, organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku i ustalenie, że podstawę wymiaru składek z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej stanowi kwota 30% minimalnego wynagrodzenia, tj. w 2017 r. - 600 zł, w 2018 r. - 630 zł proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniom zgodnie z art. 18a ust. 1, art. 18 ust. 9 i 10 Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy wniósł również o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych. Ponadto wniósł o połączenie do wspólnego rozstrzygnięcia i odrębnego wyrokowania tej sprawy ze sprawą o sygnaturze akt V U 642/18, w której ZUS stwierdził, że w okresie objętym zaskarżoną decyzją odwołujący podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o świadczenie usług zawarte z (...) Centrum Medyczne (...) w B., ponieważ może być on objęty ubezpieczeniem wyłącznie z jednego tytułu.

Pełnomocnik D. W. wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Wniósł również o wspólne rozpoznanie tej sprawy ze sprawą o sygnaturze akt V U 642/18 i odrębne wyrokowanie.

Uzasadnienie prawne

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył:

Apelacja była niezasadna, a wskazane w niej zarzuty nie prowadziły do odmiennej oceny materiału dowodowego sprawy niż ta, którą Sąd Okręgowy dokonał i przyjął za podstawę swojego rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy właściwie ocenił stan faktyczny sprawy. Ocena zgromadzonych w sprawie dowodów uwzględniała zasady doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania oraz nie przekraczała granic swobodnej oceny dowodów, o której mowa w art. 233 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego (zwanego dalej "k.p.c.).

Z materiału dowodowego wynikało, że na podstawie uchwały nr 690/REJ/2016/VII/P Prezydium Okręgowej Izby Lekarskiej w B. z 31 sierpnia 2016 r. D. W. uzyskał ograniczone prawo wykonywania zawodu lekarza dentysty na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej w celu odbycia stażu podyplomowego i złożenia Lekarskiego Egzaminu Końcowego, wpisania na listę członków okręgowej izby lekarskiej oraz wpisu do okręgowego rejestru lekarzy i lekarzy dentystów okręgowej izby lekarskiej. Następnie od 1 października 2016 r. do 30 listopada 2016 r. odbywał staż podyplomowy jako lekarz dentysta stażysta zatrudniony w (...) sp. z o.o. w B., a od 1 grudnia 2016 r. do 30 września 2017 r. odbywał staż podyplomowy jako lekarz dentysta stażysta zatrudniony u M. K., prowadzącej (...) Przychodnia (...) lek. stom. M. K. Na podstawie Uchwały nr 1201/REJ/2017/VII/P Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w B. z 11 października 2017 r. D. W. uzyskał prawo wykonywania zawodu lekarza dentysty na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. 24 października 2017 r. D. W. zadeklarował prowadzenie indywidualnej praktyki stomatologicznej w ramach działalności gospodarczej. Zgodnie z zaświadczeniem z 24 października 2017 r. ubezpieczony został wpisany do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Tego samego dnia zawarł również umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lekarza i indywidualnej praktyki lekarskiej. Dwa dni później, tj. 26 października 2017 r., zawarł z B. Z. (1), prowadzącą (...) Centrum Medyczne (...) w B., umowę o wykonywanie świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia stomatologicznego od 26 października 2017 r. Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Z kolei 29 października 2017 r. otrzymał od L. C. (1), prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie świadczeń stomatologicznych, propozycję zawarcia umowy o świadczenie usług stomatologicznych, a już 30 października 2017 r. D. W. złożył oświadczenie o przyjęciu propozycji współpracy w ramach prowadzenia działalności gospodarczej. Do tej współpracy faktycznie doszło w lutym 2019 r. 19 lutego 2019 r. D. W. zawarł, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, z L. C. (1) umowę zlecenia na czas nieokreślony na świadczenie usług stomatologicznych. Odwołujący wystawił faktury: nr (...) z 28 lutego 2019 r. na kwotę 6 000 zł, nr (...) z 31 marca 2019 r. na kwotę 15 487 zł, nr (...) z 19 kwietnia 2019 r. na kwotę 8 300 zł za wykonane usługi stomatologiczne.

Zaskarżona decyzja organu rentowego z 27 marca 2018 r. stwierdzała, że z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej D. W. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 24 października 2017 r. Decydujące znaczenie w sprawie miało zatem ustalenie, czy D. W. powinien podlegać tym ubezpieczeniom od 24 października 2017 r. na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust. 6, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 4 Ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych; tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 121 z późn. zm., zwanej dalej: u.s.u.s.). Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 tej ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i art. 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącym pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. Osoby te podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu (art. 12 ust. 1 u.s.u.s.), zaś dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu (art. 11 ust. 2 u.s.u.s.). Zgodnie z art. 13 pkt 1 u.s.u.s. osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona. W myśl art. 8 ust. 6 pkt 1 u.s.u.s. za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, zaś od 30 kwietnia 2018 r. - osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów Ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, z wyjątkiem ust. 6a.

W myśl art. 2 obowiązującej w spornym okresie Ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 584 z późn. zm.) za działalność gospodarczą należało rozumieć zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego zawartym w uchwale z 6 grudnia 1991 r. (III CZP 117/91), do cech działalności gospodarczej należą:

- a) zawodowy, a więc stały charakter,
- b) powtarzalność podejmowanych działań,
- c) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania,

d) uczestnictwo w obrocie gospodarczym,

e) cel zarobkowy.

Podstawą do powstania obowiązku ubezpieczeń na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 13 pkt 4 Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest zatem faktyczne wykonywanie działalności pozarolniczej, w tym gospodarczej, co oznacza, że wykonywanie tej działalności to rzeczywista działalność zarobkowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Prowadzenie działalności gospodarczej stanowi tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, o ile faktycznie osoba ubezpieczona wykonuje tę działalność, choć stopień natężenia jej aktywności może być różny. Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z 25 lipca 2018 r. (I UK 343/17), aby można było o mówić o działalności gospodarczej, muszą zostać spełnione kumulatywnie wszystkie przesłanki, a mianowicie: zarobkowy charakter prowadzonej działalności, zorganizowany charakter, ciągłość wykonywania działalności. Przesłanka zarobkowego charakteru działalności zostanie spełniona wtedy, gdy jej prowadzenie przynosi rzeczywisty zysk, ale należy również uznać sytuację, gdy pomimo jego nieosiągnięcia, przedsiębiorca nastawiony był na uzyskanie dochodu (zdarzyć się bowiem może, iż pomimo usilnych starań firma przyniosła w danym okresie straty).

O zarobkowej działalności świadczy także udział danego podmiotu w obrocie gospodarczym i wykonywanie wielu czynności będących konsekwencją tego udziału. Zorganizowany charakter działalności gospodarczej oznacza wpisanie obranego rodzaju działalności w formalne ramy organizacyjne, które zasadniczo oznaczają np. ustanowienie określonej formy prawnej, utworzenie siedziby, zorganizowanie biura bądź innych pomieszczeń do prowadzenia działalności, zatrudnianie pracowników i ustanowienie wewnątrzzakładowych uregulowań prawnych. Z kolei ciągłość wykonywania działalności wskazuje, że wykonywanie działalności nie może mieć charakteru incydentalnego, od przypadku do przypadku ani tym bardziej jednorazowego. Cel zadaniowy związany z prowadzeniem przedsiębiorstwa i jego utrzymaniem, wytyczony przez osobę podejmującą działalność, musi więc zakładać nastawienie na trwanie działalności w dłuższym przedziale czasowym. Samo dokonanie wpisu w ewidencji działalności gospodarczej oraz sporządzenie dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych do ZUS nie determinuje faktu prowadzenia działalności gospodarczej w rozumieniu ustawowym. Są to owszem wyznaczniki działalności, które pozwalają na przyjęcie domniemania, że działalność jest faktycznie prowadzona. Niemniej domniemanie może być obalone w sytuacji, gdy działalność nie spełnia kryteriów legalnej definicji. Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z 21 września 2017 r. (I UK 366/16), wyjaśniając, że ciągłość w działalności gospodarczej ma dwa aspekty. Pierwszy to powtarzalność czynności, tak aby odróżnić prowadzoną działalność gospodarczą od jednostkowej umowy o dzieło lub zlecenia albo umowy o świadczenie usługi, które same w sobie nie stanowią lub nie składają się jeszcze na działalność gospodarczą. Drugi aspekt, wynikający zresztą z pierwszego, to zamiar niekrótkiego prowadzenia działalności gospodarczej. Oba aspekty zależą od zachowania osoby podejmującej działalność gospodarczą.

D. W. wykonuje zawód lekarza dentystry. Niewątpliwie przepisy Ustawy o działalności leczniczej oraz Ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentystry dopuszczają możliwość wykonywania zawodu lekarza dentystry w ramach prowadzenia działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 Ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1638 z późn. zm.) podmiotami leczniczymi są przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów Ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, a od 30 kwietnia 2018 r. - w rozumieniu Ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców we wszelkich formach przewidzianych dla wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. W myśl art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 lit. a Ustawy o działalności leczniczej lekarze (w tym lekarze dentyści zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt 4 Ustawy o działalności leczniczej) mogą wykonywać swój zawód w ramach działalności leczniczej na zasadach określonych w ustawie oraz w przepisach odrębnych, po wpisaniu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, o którym mowa w art. 100. Zgodnie z art. 5 i ust. 2 pkt 1 lit. a tej ustawy działalność lecznicza lekarzy może być wykonywana m.in. w formie jednoosobowej działalności gospodarczej jako indywidualna praktyka lekarska, indywidualna praktyka lekarska wyłącznie w miejscu wezwania, indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska, indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska wyłącznie w miejscu wezwania, indywidualna praktyka lekarska wyłącznie w zakładzie leczniczym na podstawie umowy z podmiotem leczniczym prowadzącym ten zakład lub indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska wyłącznie w zakładzie leczniczym na podstawie umowy z podmiotem leczniczym prowadzącym ten zakład. Ponadto, należało zwrócić uwagę, że w myśl art. 16 ustawy działalność lecznicza jest działalnością regulowaną w rozumieniu Ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (obowiązującej do 29 kwietnia 2018 r.) oraz w rozumieniu obecnie obowiązującej ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców. W myśl art. 5 pkt 5 Ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (obowiązującej w czasie rejestracji działalności gospodarczej przez D. W.) działalnością regulowaną była działalność gospodarczą, której wykonywanie wymagało spełnienia szczególnych warunków, określonych przepisami prawa, a zgodnie z art. 64 ust. 1 tej ustawy, jeżeli przepis odrębnej ustawy stanowił, że dany rodzaj działalności był działalnością regulowaną w rozumieniu niniejszej ustawy, przedsiębiorca mógł wykonywać tę

działalność, jeżeli spełnił szczególne warunki określone przepisami tej odrębnej ustawy i po uzyskaniu wpisu w rejestrze działalności regulowanej, z zastrzeżeniem art. 75. Aktualnie obowiązująca Ustawa Prawo przedsiębiorców zawiera podobną regulację. Zgodnie z art. 43 ust. 1 tej ustawy, jeżeli odrębne przepisy stanowią, że dany rodzaj działalności jest działalnością regulowaną, przedsiębiorca może wykonywać tę działalność, jeśli spełnia warunki określone tymi przepisami i po uzyskaniu wpisu do właściwego rejestru działalności regulowanej. Niewątpliwie jednak poza wpisem do właściwego rejestru działalności regulowanej do podjęcia działalności gospodarczej wymagane jest - zgodnie z art. 14 ust. 1 obowiązującej przed 30 kwietnia 2018 r. Ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz z art. 17 ust. 1 obowiązującego obecnie Prawa przedsiębiorców - złożenie wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo dokonanie wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

W świetle tych przepisów świadczenie przez lekarza dentystę usług stomatologicznych w ramach jednej z praktyk wymienionych w art. 5 i ust. 2 pkt 1 lit. a Ustawy o działalności leczniczej, jest formą prowadzenia działalności gospodarczej. Jest to bez wątpienia usługowa działalność zawodowa prowadzona w sposób ciągły i zorganizowany której celem jest uzyskiwanie dochodu (wynagrodzenia) z tytułu działalności zakładu leczniczego, a zatem spełniająca wszystkie warunki definicji ustawowej działalności gospodarczej unormowanej w art. 2 Ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz w art. 3 Ustawy Prawo przedsiębiorców.

To jednak, czy odwołujący podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od 24 października 2017 r., zależało od ustalenia, czy zawodowa działalność gospodarcza była wykonywana w celach zarobkowych oraz w sposób zorganizowany i ciągły. Ustalając to należało zwrócić uwagę, że zanim lekarz dentysta uzyska pełne prawo do wykonywania swojego zawodu, jest on obowiązany odbyć staż podyplomowy, który - zgodnie z art. 15 ust. 2 Ustawy z 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentystry - wynosi 12 miesięcy. W tej sytuacji ocena tego, czy ubezpieczony podlegał od 24 października 2017 r. obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w zawodzie lekarza dentystry, wymagała przeanalizowania nie tylko okresu wyznaczonego tą datą początkową, ale również do okresu sprzed tej daty, ponieważ tylko w ten sposób można było ustalić stopień aktywności zawodowej odwołującego oraz to, czy podjęte przez niego działania odpowiadają cechom działalności gospodarczej, o których mowa w art. 2 Ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i art. 3 Ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.

Istotne w sprawie było to, że przerwy pomiędzy uzyskaniem ograniczonego prawa do wykonywania zawodu dentystry a podjęciem stażu podyplomowego, a następnie pomiędzy uzyskaniem pełnego prawa do wykonywania zawodu dentystry a podjęciem pozarolniczej działalności i zawarciem umowy cywilnoprawnej na świadczenie usług stomatologicznych w określonym podmiocie leczniczym były niewielkie. D. W. konsekwentnie realizował swoje cele zawodowe i podejmował wszystkie czynności, które są niezbędne do wykonywania zawodu lekarza dentystry. 24 października 2017 r. D. W. zadeklarował prowadzenie indywidualnej praktyki stomatologicznej w ramach działalności gospodarczą, a zatem kilkanaście dni po przyznaniu mu prawa wykonywania zawodu lekarza dentystry na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie Uchwały nr 1201/REJ/2017/VII/P Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w B. z 11 października 2017 r.

Co więcej, wbrew stanowisku organu rentowego, D. W. wykonywał czynności stomatologiczne od 24 października 2017 r. Potwierdzały to przede wszystkim zeznania świadka B. Z. (1). B. Z. (1) zawiera umowy cywilnoprawne ze stomatologami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Tylko dwóch stomatologów jest u niej zatrudnionych od około 20 lat na podstawie umowy o pracę. Zarobki lekarzy, którzy wykonują usługi stomatologiczne w jej zakładzie, oscylują w granicach 3 000-20 000 zł i są uzależnione od liczby dni pracy i liczby pacjentów. Rotacja współpracujących z nią lekarzy jest bardzo duża. Głównie współpracuje z młodymi lekarzami, którzy prowadzą własną pozarolniczą działalność gospodarczą. D. W. był jedną z tych osób. Współpraca pomiędzy nim a B. Z. (1) nie różniła się od współpracy podjętej w ostatnich latach pomiędzy B. Z. (1) a innymi młodymi stomatologami. Współpracujący z nią lekarze dentyści, tak jak D. W., prowadzili własne działalności gospodarcze, ale wykonywali usługi stomatologiczne w jej gabinecie stomatologicznym i korzystali z należących do niej: aparatury, sprzętu medycznego, środków farmaceutycznych, środków opatrunkowych i innych o przeznaczeniu medycznym.

Okoliczność, że D. W. krótko wykonywał czynności stomatologiczne w zakładzie (...), bo tylko do 30 listopada 2017 r., nie mogła stanowić przyczyny nieobjęcia D. W. ubezpieczeniem społecznym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. B. Z. (1) wyjaśniła jak wygląda współpraca pomiędzy nią a innymi lekarzami dentystrami prowadzącymi działalność gospodarczą i od czego jest uzależnione wynagrodzenie, które wypłaca lekarzom współpracującym z nią. Potwierdziła, że D. W. świadczył usługi stomatologiczne na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej w tym zakresie. Za te usługi osiągnął w październiku 2017 r. przychód w wysokości 2 114 zł, a w listopadzie 2017 r. - przychód w wysokości 2 337 zł.

Z materiału dowodowego wynikało, że zamiarem i wolą D. W. było, aby czynności powierzone mu przez B. Z. (2) zgodnie z umową cywilnoprawną z 26 października 2017 r. były wykonywane w ramach prowadzonej przez niego pozarolniczej działalności gospodarczej. Za takim stanowiskiem przemawiała przede wszystkim okoliczność, że zakres czynności zleconych mu w ramach spornej umowy odpowiadał zakresowi prowadzonej przez D. W. pozarolniczej działalności gospodarczej. Na takich samych zasadach D. W. współpracuje z L. C. (1) od 19 lutego 2019 r. Świadek ten posiada sześć gabinetów stomatologicznych. Lekarze dentyści, którzy świadczą usługi stomatologiczne w tych gabinetach, prowadzą własną działalność gospodarczą. W ramach tej działalności lekarze ci nawiązują umowy zlecenia z L. C. (2) na świadczenie usług stomatologicznych. Rozliczenie następuje na podstawie faktur wystawionych przez lekarzy dentyistów wykonujących te usługi.

Należało podkreślić, że nie ma przeszkód prawnych, aby umowa cywilnoprawna została zawarta z lekarzem dentystą jako podmiotem gospodarczym, który realizuje zlecone czynności w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. Nawiązanie takiej współpracy nie stanowi samodzielnej podstawy podlegania ubezpieczeniom społecznym z art. 6 ust. 1 pkt 4 Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jeżeli zlecone czynności są wykonywane w ramach prowadzonej przez przedsiębiorcę pozarolniczej działalności gospodarczej. D. W. wykazał, że jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w formie praktyki lekarskiej dentystrycznej wykonywał w jej ramach umowy cywilnoprawne, których przedmiotem było świadczenie usług stomatologicznych. Co więcej, wykonywanie zawodu lekarza czy lekarza dentystry w ramach działalności gospodarczej jest typowe dla tych zawodów. Potwierdziło to m.in. kilkadziesiąt wydruków z (...) osób prowadzących działalność gospodarczą podlegającą wpisowi do (...), w którym w (...) została wpisana praktyka lekarska dentystryczna, lekarska, lekarska specjalistyczna.

W świetle tych okoliczności należało uznać, że od 24 października 2017 r., tj. od zarejestrowania działalności gospodarczej, D. W. prowadził zawodową działalność gospodarczą w celach zarobkowych oraz w sposób zorganizowany i ciągły w rozumieniu art. 2 Ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i z tego tytułu powinien podlegać obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 4 Ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Sąd Apelacyjny nie odniósł się do - podnoszonej przez organ rentowy w apelacji - wysokości podstawy wymiaru składek odwołującego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Ta kwestia nie była przedmiotem postępowania w rozpoznawanej sprawie, ponieważ w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznaczony jest treścią konkretnej decyzji organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ i art. 477¹⁴ Kodeksu postępowania cywilnego) i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności. Zaskarżona w sprawie decyzja organu rentowego nie odnosiła się do zadeklarowanej przez odwołującego wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, dlatego Sąd Apelacyjny nie orzekał w tym zakresie.

Mając powyższe na uwadze, apelacja organu rentowego podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. (pkt I sentencji wyroku).

O kosztach zastępstwa procesowego odwołującego w postępowaniu apelacyjnym orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 i § 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, w brzmieniu obowiązującym od 30 stycznia 2018 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804 z późn. zm.) - punkt II sentencji wyroku.

Tekst orzeczenia pochodzi ze zbiorów sądów powszechnych.